

**Sprawozdanie
z realizacji Programu Wspierania Osób Starszych
przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Ostrowcu Świętokrzyskim
za 2023 rok**

Ostrowiec Świętokrzyski 2024 rok

Program Wspierania Osób Starszych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim został wdrożony do realizacji Zarządzeniem Nr 135/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 28 XII 2020 r.

Program ten stanowi odpowiedź na negatywne zmiany demograficzne i starzenie się mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego oraz negatywne skutki psychospołeczne i ekonomiczne epidemii COVID – 19.

Celem głównym Programu opracowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest poprawa jakości życia osób w wieku 60+ zamieszkujących na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski „w” i „po” okresie pandemii poprzez działania wspierające i monitorujące sytuację socjalno – zdrowotną, zapewnienie bezpieczeństwa, pomoc w dostarczeniu wszelkich produktów, udogodnień oraz pozyskiwanie środków niezbędnych do funkcjonowania w codziennym życiu. Program wskazuje na konieczność stworzenia wielopłaszczyznowego wsparcia dla seniorów i członków ich rodzin, poprzez zapewnienie takiej pomocy w miejscu ich zamieszkania, by uniknąć kierowania osób starszych do placówek stacjonarnej opieki typu domy pomocy społecznej. Założeniem jest jak najdłuższe utrzymanie seniorów w ich miejscu zamieszkania przy wsparciu z pełnym wachlarzem usług.

Cele Programu zostały zindywidualizowane i dostosowane do możliwości seniorów, dlatego Ośrodek realizuje różnorodne formy wsparcia między innymi takie, jak:

- wsparcie psychiczne, realizowanie pracy socjalnej na rzecz osób starszych stosownie do ich sytuacji i zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- poradnictwo i doradztwo,
- świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, asystenckich usług opiekuńczych, oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania,
- świadczenie usług wolontarystycznych, dostęp do tzw. „opieki na odległość” - opaska bezpieczeństwa,
- prowadzenie monitoringu sytuacji osób starszych pozostających w trudnej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i z ograniczoną sprawnością do samoobsługi,
- zapewnienie wsparcia rodzinom sprawującym opiekę nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi i wymagającymi całodobowej opieki osób drugich, świadczenie opieki wytchnieniowej,
- zapewnienie pobytu w ośrodkach wsparcia dla osób starszych, np. w Środowiskowym Domu Samopomocy,
- udzielanie pomocy materialnej,
- doskonalenie kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z zakresu udzielania pomocy osobom w wieku 60+,
- współpracy z innymi podmiotami gminnymi oraz organizacjami pozarządowymi zaangażowanymi na rzecz wspierania osób starszych,
- kompleksowa pomoc osobom starszym, niezaradnym życiowo, zagrożonym bezdomnością,

obciążonym problemem „zbieractwa”.

Sprawozdanie z przedmiotowego Programu oparte jest na monitorowaniu wskaźników celów szczegółowych z trzech obszarów wspierania osób starszych, tj. zapewnienie wsparcia dla osób starszych umożliwiającego funkcjonowanie w środowisku poprzez różnorakie świadczenia wspierająco – opiekuńcze, podniesienie poziomu bezpieczeństwa psychosocjalnego oraz niwelowanie negatywnych skutków psychospołecznych u osób starszych „w” i „ po ” okresie pandemii, podnoszenie jakości wsparcia i opieki nad osobami starszymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim corocznie:

- analizuje i monitoruje zmiany społeczno – demograficzne w zakresie danych z pomocy społecznej,
- opracowuje ocenę zasobów pomocy społecznej, sporządza sprawozdanie z realizacji celów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec na lata 2022 - 2028 oraz z Programu Wspierania Osób Starszych przez MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2021 – 2025,
- przygotowuje inne dane na potrzeby instytucji nadrzędnych.

Z danych pozyskanych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim wynika, iż ogólna liczba mieszkańców naszego miasta systematycznie się zmniejsza. Dane liczbowe wskazują: liczba mieszkańców w roku 2023 r. zmniejszyła się o 1087 mieszkańców w stosunku do roku 2022 r. (w 2022 r. – 61 116 osób, w 2023 r – 60 029 osób).

Realizacja Programu Wspierania Osób Starszych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim realizuje wszystkie formy świadczeń pomocy społecznej tj. pracę socjalną, poradnictwo, formę pieniężną, w naturze, usługową i instytucjonalną. W 2023 roku na 2162 osoby objęte pomocą z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 634 osób było w wieku 60+.

Tabela 1.

Liczba ludności w Ostrowcu Św., do liczby osób korzystających z pomocy MOPS, w tym liczby osób starszych.

L.p.	Stan na 31 grudnia	Liczba ludności ogółem	Ogólna liczba osób korzystających z pomocy MOPS	Liczba osób starszych tj. po 60 r.ż. objętych pomocą społeczną
1	2022	61 116	2942	605 (w tym K-361, M- 244)
2	2023	60 029	2504	634 (w tym K-372, M-262)

K – kobiety, M - mężczyźni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta, systemu POMOST.

Z powyższych danych wynika, że w 2023 r. w stosunku do 2022 r. nastąpił niewielki wzrost liczby osób starszych, tj. po 60 r.ż., korzystających z pomocy społecznej.

Cele strategiczne Programu

Cel główny: Poprawa jakości życia osób w wieku 60+ poprzez:

- zwiększenie uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym,
- promowanie pozytywnego wizerunku seniora,
- przygotowanie średniego pokolenia do starości,
- promocję zdrowia i działań edukacyjnych wśród seniorów.

Realizacja celów monitorowana jest na podstawie następujących wskaźników:

1. Podmioty świadczące usługi opiekuńcze

Osoby starsze z uwagi na wiek i liczne schorzenia z ograniczoną sprawnością psychofizyczną wymagają dostosowania usług i wsparcia do potrzeb i ich oczekiwań w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Podstawowym podmiotem bezpośrednio zapewniającym tego typu usługi, przede wszystkim dla osób samotnych jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Inne podmioty to Polski Czerwony Krzyż oraz SERWIS TEMP, a także osoby fizyczne, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w formie pomocy sąsiedzkiej.

2. Osoby starsze korzystające z pomocy finansowej

Osoby starsze pozostające w trudnej sytuacji materialnej mają możliwość skorzystania z różnego rodzaju świadczeń finansowych oferowanych przez MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

Tabela 2.

Liczba osób w wieku 60+, objętych pomocą finansową z MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim

L.p.	Formy pomocy/ wg świadczeniobiorców	Liczba osób w wieku 60+	
		2022	2023
1	Zasiłek stały	120	114
2	Zasiłek okresowy	8	28
3	Zasiłek celowy/zadania własne/	61	52
4	Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	66	89
5	„Posiłek w szkole i w domu”	43	39
6	Dodatek mieszkaniowy (wnioskodawca)	108	269
łącznie		406	591

Źródło: Opracowanie własne na podstawie systemu POMOST, DM

Z powyższych danych wynika, iż liczba osób w wieku 60+ objętych pomocą finansową

z tutejszego Ośrodka systematycznie się zwiększa.

3. Osoby starsze korzystające z usług opiekuńczych

Postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz zmiany w modelu rodziny i strukturze gospodarstw domowych, to główne czynniki wzrostu znaczenia usług opiekuńczych jako formy wsparcia osób, które ze względu na utratę samodzielności doświadczają ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania. Świadczenie usług to istotne wyzwanie zarówno z perspektywy odbiorców usług (osób niesamodzielnych i ich rodzin), społeczności lokalnej, a także całego społeczeństwa. Dział Pomocy Usługowej kwalifikuje do świadczeń z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania podopiecznego lub w Ośrodku Wsparcia.

Realizowane są usługi opiekuńcze obejmujące pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgniarzkę oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze to również pomoc sąsiedzka świadczona przez osoby fizyczne na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dowóz obiadu do miejsca zamieszkania.

W roku 2023 ogółem wydano **89** decyzji przyznających usługi opiekuńcze:

- usługami opiekuńczymi podstawowymi objęto 60 osób (w tym 54 osoby po 60 r.ż.),
- specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 2 osoby (w tym 2 osoby po 60 r.ż.),
- usługami w formie dowozu do ośrodków wsparcia objęto 4 osoby (w tym 2 osoby po 60 r.ż.),
- usługami w formie dowozu obiadów do miejsca zamieszkania objęto 20 osób (w tym 8 osób po 60 r.ż.)
- usługami w formie pomocy sąsiedzkiej objętych było 2 osoby (w tym 1 osoba po 60 r.ż.)
- usługami w formie dowozu do placówki rehabilitacyjnej objęto 1 osobę (w tym jedna osoba po 60 r.ż.)

4. Liczba osób korzystających ze wsparcia w formie usług opiekuńczych przyznanych w Ośrodkach Wsparcia

Dla seniorów na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski zorganizowane jest wsparcie dzienne mające na celu zapewnienie usług opiekuńczych, zajęć kulturalnych oraz innych pozwalających na utrzymanie kontaktów i aktywności społecznej, a także promowanie zdrowia i działań edukacyjnych. Fundacja „Pomocna Dłoń” realizuje zadanie publiczne: „Rozwiązywanie problemów społecznych pn. Prowadzenie „Centrum Seniora”. W ramach w/w zadania wsparciem objęto 41 ostrowieckich seniorów.

Formą wsparcia dla osób starszych na terenie Gminy były kluby seniora, których w 2023 r. było trzy na terenie miasta.

- Osiedlowy Klub Aktywnych Seniorów – Ostrowiec Świętokrzyskim ul. Sandomierska 26 a,
- Klub Seniora przy Osiedlowym Domu Społecznym „MALWA” os. Stawki 45,
- Klub Seniora przy Osiedlowym Domu Kultury – ul. Wspólna 5.

Na terenie Gminy znajduje się Środowiskowy Dom Samopomocy „Przystań” typu A

na os. Pułanki 10, oraz B i C działający przy ul. Łżeckiej 33 dla osób starszych z niepełnosprawnościami, chorych i zaburzonych psychicznie. W 2023 r. w ŚDS na os. Pułanki 10 objęto wsparciem 42 osób, w tym 18 osób po 60 r.ż., natomiast w Ośrodku na ul. Łżeckiej 33 objęto 25 osób, w tym 2 osoby po 60 r. ż.

Na terenie miasta prężnie działa Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Nauk Stosowanych im. Józefa Gołuchowskiego. Wśród wielu działań realizowanych przez to Stowarzyszenie wymienia się zajęcia kulturalno – edukacyjne, wspierające, rozwijające zróżnicowane zainteresowania wśród słuchaczy, realizowanie zadań wolontariatu (19 wolontariuszy) polegającego na wzajemnej pomocy wśród seniorów, przedsięwzięcia służące działaniom integracji międzypokoleniowej. W 2023 roku Uniwersytet skupiał 211 słuchaczy.

5. Liczba osób korzystających z pobytu w mieszkaniach chronionych treningowych i mieszkaniach wspomaganych

Mieszkanie chronione treningowe i mieszkanie wspomagane to forma pomocy społecznej przygotowująca osoby tam przebywające pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione treningowe i mieszkanie wspomagane jest narzędziem do deinstytucjonalizacji opieki nad osobami starszymi. W/w mieszkania zapewniają warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. W 2023 r. przebywało w nich łącznie 9 osób, które ukończyły 60 lat. W 2023 r. powstało 1 mieszkanie chronione treningowe, 2 mieszkania wspomagane. W 2023 r. w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski było łącznie 5 mieszkań chronionych treningowych, 2 mieszkania wspomagane.

6. Liczba osób starszych korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi to usługi dostosowane do szczegółowych potrzeb wynikających z rodzajów schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto łącznie 79 osób (53 osoby po 60 r.ż).

7. Liczba osób korzystających z asystenckich usług specjalistycznych finansowanych w ramach realizacji Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023

W ramach realizacji Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował usługę skierowaną do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i orzeczeniem o niepełnosprawności równoważnym. Powyższą formą pomocy objęto łącznie 188 osób, z czego 173 osoby ukończyły 60 r.ż. Usługa asystencka była nieodpłatną formą pomocy.

8. Liczba osób starszych korzystających z usługi opieki wytchnieniowej

W oparciu o Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja

2023, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował usługę skierowaną dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi. Usługami opieki wytchnieniowej zostało objętych 70 osób, z tego 50 osób po 60 r.ż. Usługa opieki wytchnieniowej była nieodpłatną formą pomocy.

9. Liczba osób starszych korzystających z pomocy sąsiedzkiej

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza lub pielęgniarkę oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze to również pomoc sąsiedzka świadczona przez osoby fizyczne na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Usługami w formie pomocy sąsiedzkiej w 2023 r. objęto 2 osoby (w tym 1 osoba po 60 r.ż.).

10. Liczba osób objętych wsparciem w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 składał się z dwóch modułów: Moduł I, którego celem jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej, angażujący do jego realizacji wolontariuszy i Moduł II, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. W Module I brało udział 37 wolontariuszy, natomiast wsparciem objęto 17 osób. Wolontariusze zaangażowani byli m.in. w dostarczanie zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze i środki higieny osobistej, realizowanie recept, dostarczanie ciepłego posiłku, pomoc w transporcie do lekarza, załatwianie drobnych spraw urzędowych, opłacanie rachunków, wyprowadzanie psa, wyrzucanie śmieci, rozmowa. W Module II -100 osób skorzystało z „opaski bezpieczeństwa”, która pozwoliła seniorom czuć się bezpieczniej i być samodzielnym, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę, czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Dwie osoby skorzystały zarówno z „opaski bezpieczeństwa”, jak i wolontariatu.

11. Liczba osób, które skorzystały z nieodpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego

Seniorzy często dotknięci są problemem niepełnosprawności lub innych ograniczeń wynikających z różnego rodzaju urazów. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi bezpłatną wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego, z której w roku 2023 skorzystało 37 osób, w tym 32 osoby po 60 r.ż..

12. Liczba dokonywanych przez pracowników patronaży

Pracownicy socjalni Działu Pomocy Usługowej, w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa psychosocjalnego seniorów podejmowali działania monitorująco-patronażowe w środowiskach domowych u osób w wieku powyżej 70 r.ż. Celem było ustalenie sytuacji socjalno-bytowej seniora i przedstawienie aktualnych ofert pomocy. W 2023 r. dokonano patronaży u 20 osób w wieku 70+.

13. Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej

W domach pomocy społecznej przebywało 117 osób, (w tym: osób po 60 r.ż.): w tym 49 kobiet, 68 mężczyzn.

Pracownicy socjalni podejmowali działania wobec członków rodziny:

- motywowanie członków rodziny do większego zakresu pomocy na rzecz osób przewlekle somatycznie i psychicznie chorych i przejęcia całkowitej opieki bez wsparcia instytucji pomocy społecznej,
- udzielania osobom i ich rodzinom kompleksowej informacji odnośnie form pomocy z jakich mogą skorzystać,
- wskazanie adresów i kontaktów telefonicznych innych placówek świadczących pomoc na rzecz osób przewlekle somatycznie i psychicznie chorych,
- motywowanie w zakresie dopłat do pobytu osoby w domu pomocy społecznej na podstawie zawartej umowy oraz wydanych decyzji administracyjnych,
- motywowanie pensjonariuszy i osób zobowiązanych do partycypowania w kosztach pobytu w domu pomocy społecznej oraz regularnego wywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat.

14. Liczba pracowników socjalnych przeszkolonych w zakresie potrzeb seniorów

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje w zakresie pracy z osobami starszymi. W 2023 r. w szkoleniach z tego zakresu uczestniczyło 9 pracowników socjalnych. Ponadto pracownicy socjalni brali udział w odprawach odbywających się dwa razy w tygodniu, w trakcie których otrzymywali instrukcje w zakresie podnoszenia jakości pracy, konieczności monitorowania osób starszych, zwłaszcza samotnych i z niepełnosprawnościami.

15. Liczba opiekunów korzystających ze szkoleń w zakresie wiedzy opiekuńczej nad osobami starszymi

W 2023 r. pracownicy wzięli udział w 25 szkoleniach, podczas których podnosili swoje kwalifikacje w zakresie wiedzy opiekuńczej i opieki wytchnieniowej.

16. Dobre praktyki wprowadzone w obszarze wspierania osób starszych

Wprowadzanie dobrych praktyk i rozwiązań innowacyjnych w obszarze wspierania osób starszych było odpowiedzią na występujące problemy na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

W celu sprawnego udzielania pomocy osobom starszym w Dziale Pomocy Usługowej zatrudnieni pracownicy socjalni świadczą przede wszystkim pracę socjalną w zakresie: poprawy warunków mieszkaniowych, socjalno – bytowych, stanu zdrowia, relacji rodzinnych, poprzez pomoc w umieszczeniu w hostelu, ZOL-u, Hospicjum, jak i pomoc w skompletowaniu i złożeniu dokumentów do ZUS, celem uzyskania świadczenia uzupełniającego i poprawy sytuacji finansowej seniorów. Podejmowane są dodatkowe działania w kierunku wspierania osób starszych i ich rodzin, wśród których wymienia się takie jak motywowanie i podnoszenie

świadomości dzieci i wnuków seniorów, co do sprawowania i zapewniania opieki swoim rodzicom, a także ich finansowego alimentowania,

Organizowane są cykliczne zbiórki żywności i produktów przemysłowych dla seniorów oraz odbywa się kwalifikowanie do otrzymania pomocy, m.in. w akcji „Szlachetna paczka”.

Seniorzy często dotknięci są problemem niepełnosprawności lub innych ograniczeń wynikających z różnego rodzaju urazów, dlatego też MOPS prowadzi bezpłatną wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego, z której w roku 2023 skorzystało 32 osoby.

W ramach Organizowania Społeczności Lokalnej przy MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim, na terenie osiedla Częstocice działa Klubik Mieszkańca, do którego uczęszczają również osoby w wieku senioralnym. Działalność Klubu polega głównie na organizowaniu różnego rodzaju spotkań o charakterze integracyjnym, edukacyjnym czy terapeutycznym, takich jak: warsztaty kulinarne czy plastyczne, wycieczki edukacyjne oraz wydarzenia integracyjne związane z tematyką aktualnie obchodzonych świąt czy uroczystości.

Zaangażowanie osób starszych we wszelkiego rodzaju aktywności społeczne sprawia, iż czują się oni dobrze w swoim środowisku lokalnym, wzmacniają więzi sąsiedzkie, dzięki którym dużo łatwiej pokonywać im trudności dnia codziennego związane np. z ograniczoną sprawnością, ale także rekompensują brak więzi rodzinnych, co ma bezpośredni wpływ na pozostawanie dłużej w swoim środowisku lokalnym i cieszenie się samodzielnością oraz rezygnację z usług instytucjonalnych w formie np. pobytu w domu pomocy społecznej.

Ponadto w ramach realizacji projektu „Opracowanie i pilotażowe wdrażanie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych” w MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim, w Dziale Pomocy Usługowej realizowane są działania m.in. w obszarach: wspieranie rodziny i osób pełniących opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, profesjonalizacja usług opiekuńczych, usługi teleopieki (opieka na odległość).

Wsparcie społeczne jest potrzebne ludziom w każdym wieku. Jednak osoby starsze potrzebują go szczególnie, a potrzeba ta nasila się w miarę niesamodzielności, będącej skutkiem choroby lub niepełnosprawności. Poszczególne osoby potrzebują wsparcia w różnych formach i w różnym zakresie, a te formy i zakres zmieniają się wraz ze zmianą sytuacji człowieka starego.

W 2023 r. ze wsparcia psychologa w tutejszym Ośrodku skorzystało:

- 43 osoby, które ukończyły 60 r.ż. (201 konsultacji)
- 12 osób otrzymało wsparcie psychologiczne w sprawowaniu opieki nad osobą starszą (78 konsultacji).
- 35 osób skorzystało ze wsparcia psychologicznego w miejscu zamieszkania (183 konsultacje)

Zapobieganie przemocy wobec osób starszych nabiera szczególnego znaczenia zwłaszcza w kontekście postępującego starzenia się społeczeństwa. Osoby starsze są szczególnie narażone na przemoc w rodzinie, głównie ze względu na fakt, że znajdują się w sytuacji zależności i dyspozycji siły wobec sprawcy. Liczba osób 60+ objętych procedurą „Niebieskiej Karty” w 2023 r. - 46, wskazanych jako osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte

przemocą w rodzinie to 141 osób

Liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty”- 56.

Podsumowanie

Starzenie się społeczeństwa stanowi jedynie tło do myślenia o budowaniu nowych strategii postępowania.

Realizacja fakultatywnego Programu Wspierania Osób Starszych przez MOPS pokazuje jak szeroki zakres wsparcia został nakierowany na poprawę jakości życia osób w wieku 60+ na terenie Gminy poprzez wspieranie w zaspokojeniu potrzeb, zwiększanie aktywności, zapobieganie wykluczeniu społecznemu i kształtowanie pozytywnego wizerunku seniorów w społeczeństwie. Działania te mają również zapobiegać umieszczeniu osób starszych w placówkach całodobowych i jak najdłuższe utrzymanie ich w miejscu zamieszkania. Służą temu m.in. odpowiednio zorganizowane i wykonywane usługi opiekuńcze umożliwiające seniorom zaspokojenie podstawowych i niezbędnych potrzeb życiowych, z zachowaniem optymalnego poziomu ich samodzielności i aktywności, a przez to zwiększenie prawdopodobieństwa pozostania w środowisku zamieszkania.

Działania Ośrodka ukierunkowane są na wspieranie, a nie wyręczanie rodziny w opiece nad osobami starszymi i zależnymi.

Niewątpliwie wybuch wojny na Ukrainie w dniu 24 lutego 2022 r. odcisnął piętno również na naszych seniorach, którzy śledzą wydarzenia zza wschodniej granicy. Odczuwają oni lęk przed potencjalnym zagrożeniem. Wśród nich są ci, którzy przeżyli II wojnę światową i pamiętają powojenne czasy. Dlatego też mają obniżoną odporność psychiczną. Osoby starsze należy szczególnie otoczyć opieką fizyczną (pomoc w codziennych czynnościach) Ważne by seniorzy nie czuli się samotni.

Konieczna jest także mobilizacja do działań pomocowych wszystkich instytucji i organizacji do tego powołanych. Bardzo wskazane jest również wzmocnienie organizacji pozarządowych jako realizatorów zadań publicznych. Niezbędne jest szerzenie w naszym mieście idei wolontariatu mieszkańców, jego promowanie oraz stworzenie warunków do jego rozwoju.